

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

CATEQUESI SOBRE SANT JOSEP

Sant Josep, patró de l'Església universal

Què vol dir que sant Josep és «patró de l'Església»?

De fet, al final de cada història que veu Josep com a protagonista, l'Evangelí anota que ell agafa el Nen i la seva mare i fa allò que Déu li ha ordenat (cf. Mt 1,24;2,14.21). Josep té la tasca de protegir Jesús i Maria. Ell n'és el principal custodi.

Jesús, Maria i Josep són en un cert sentit el nucli primordial de l'Església. Jesús és Home i Déu, Maria, la primera deixeble, és la Mare; i Josep, el custodi. I aquí hi ha una petjada molt bonica de la vocació cristiana: custodiar. Custodiar la vida, custodiar el desenvolupament humà, custodiar la ment humana, custodiar el cor humà, custodiar el treball humà. Ser cristià no és sols rebre la fe, confessar la fe, sinó custodiar la vida, la vida pròpia, la vida dels altres, la vida de l'Església. El Fill de l'Altíssim va venir al món en una condició de gran debilitat: Jesús va néixer així, dèbil. Va voler tenir necessitat de ser defensat, protegit, cuidat. Déu s'ha fiat de Josep, com ho va fer Maria, que en ell va trobar l'espòs que l'ha estimat i respectat i sempre ha cuidat d'ella i del Nen. En aquest sentit, «sant Josep no pot deixar de ser el custodi de l'Església, perquè l'Església és l'extensió del cos de Crist en la història, i al mateix temps en la maternitat de l'Església es manifesta

la maternitat de Maria. Josep, alhora que continua protegint l'Església, continua emparant el Nen i la seva mare, i nosaltres també, estimant l'Església, continuem estimant el Nen i la seva mare».

Preguntem-nos si nosaltres estimem l'Església així com és: poble de Déu en camí, amb moltes limitacions, però amb moltes ganes de servir i estimar Déu. De fet, només l'amor ens fa capaços de dir plenament la veritat, de manera no parcial; de dir allò que està malament, però també reconèixer tot el bé i la santedat que estan presents en l'Església, a partir precisament de Jesús i de Maria. Estimar l'Església, custodiar l'Església i caminar amb l'Església. L'Església ho som tots, tots.

Dimecres, 16 de febrer de 2022

REFLEXIONS

Millorar com a éssers humans

La idea clau del transhumanisme pivota al voltant de la noció de millorament (*enhancement*). Aquest concepte inclou, implícitament, una noció de bé, però també d'un arquetip o tipus ideal, per emprar l'expressió de Max Weber (1864-1920). Sense arquetip, és impossible discernir si un ésser millora o no. Aquí, com veurem, rau un dels principals problemes del transhumanisme: la noció de bé que hi ha implícita.

La idea del millorament que està latent en el discurs transhumanista es concreta en les següents tesis: esdevenir més intel·ligents, més feliços i més forts, mitjançant l'elaboració d'un cos més resistent a les malalties, a l'estrès, o bé per la millora de l'agudes dels nostres sentits o per la creació de nous sentits. En suma, s'aspira a una versió 3.0 del cos humà.

La millora, però, no és una pràctica unívoca. Es pot millorar en diferents dimensions. No és el mateix una millora muscular o de resistència aeròbica, que una intervenció tècnica per incrementar la capacitat de retenció cerebral o una reducció del coneixement a un codi materialitzable i transferible a subjectes diferents o a màquines artificialment pensants.

L'ésser humà ha mantingut durant mil·lennis la seva estructura corporal, una estructura que ha estat la resultant d'un llarg procés evolutiu. Modificar aquesta morfologia representa

una oportunitat que brinda la tecnologia. No som enfront d'un relat de ficció, sinó enfront d'una realitat que ja ofereix múltiples exemples.

El debat sobre el millorament de l'espècie humana té unes dimensions que transcendeixen el camp pròpiament ètic i assoleix unes dimensions polítiques perquè, en cas que es permetés l'exercici de la plena llibertat en l'aplicació de les biotecnologies en el cos humà, tindria greus efectes en el cos social, en la vida de la polis. De fet, el debat sobre l'abast del millorament humà en l'estructura social i política rep el nom de biopolítica del millorament.

Francesc Torralba
Doctor en Teologia

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

29. ■ Dilluns (lit. hores: 2a setm.) [Jr 1,17-19 / Sl 70 / Mc 6,17-29]. Martiri de sant Joan Baptista, decapitat (s. I), venerat a Sebaste; santa Sabina, mr.; sant Adelf, bisbe.

30. ■ Dimarts [1C 2,10b-16 / Sl 144 / Lc 4,31-37]. *Lleida i Urgell*: □ Sant Lluís de França; sant Fèlix, prev. i mr. a Roma (s. IV), patró de Vilafranca del Penedès; sant Fiacre, ermità, patró dels botànics i jardiniers; santa Joana Jugan, vg., fund. Germanetes dels Pobres (1839).

31. ■ Dimecres [1C 3,1-9 / Sl 32 / Lc 4,38-44]. Sant Ramon Nonat, rel. mercedari, dels primers, captiu a Algèria, card., patró de Cardona; sant Nicodem, amic i seguidor de Jesús; sant Arístides, abat.

SETEMBRE

1. ■ Dijous [1C 3,18-23 / Sl 23 / Lc 5,1-11]. *Lleida*: Sant Lleïr, bisbe. *Sant Feliu de Llobregat*: Beat Josep Samós i Elies, prev. i mr. *Urgell*: Sant Gil o Gili, abat, penitent a Núria; sant Artur,

mr.; santa Anna, profetessa; sant Llop, bisbe.

2. ■ Divendres [1C 4,1-5 / Sl 36 / Lc 5,33-39]. Sant Antolí o Antoní, mr.; santa Íngrid, verge dominicana sueca (†1282); santa Raquel, matrona bíblica (dona de Jacob).

3. ■ Dissabte [1C 4,6b-15 / Sl 144 / Lc 6,1-5]. Sant Gregori el Gran, papa (590-604) i doctor de l'Església, abans monjo, patró de la música; santa Basilissa, vg. i mr.; sant Simeó Estilita el Jove (521-597), monjo siríac; sant Sàndal, mr. *Tortosa (ciutat)*: □ Mare de Déu de la Cinta, apareguda, segons la tradició, a la Catedral de Tortosa el 1178, patrona de la ciutat de Tortosa.

4. ■ Diumenge vinent, XXIII de durant l'any (lit. hores: 3a setm.) [Sa 9,13-19 / Sl 89 / Flm 9b-10.12-17 / Lc 14,25-53]. Mare de Déu de la Consolació (o de la Corretja); sant Moisès, alliberador del poble d'Israel; santa Rosa de Viterbo, vg.; santa Rosalia de Palerm, vg.; sant Bonifaci I, papa (romà, 418-422).

Diumenge XXII de durant l'any (C)

COMENTARI

«Quan et conviden ves a buscar el lloc darrer»

L'orgull el tenim ben arrelat en el nostre interior; si ens mirem bé ens n'adonarem. Jesús critica clarament a l'evangelí el cercar els primers llocs, el voler ser els més importants: *Quan algú et convida a un dinar de casament, no et posis al primer lloc.* És la tendència normal, buscar sempre els llocs millors, ser a primera fila. *Més aviat quan et conviden ves a ocupar el lloc darrer...* I d'aquest exemple Jesús en treu un principi general: *Tothom que s'enalteix serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit.* La imatge de banquet ens fa pensar en el Regne de Déu: per entrar-hi el que cal és fer-se petit, no creure's just. El mateix Déu humiliarà el qui vol exaltar-se i exaltarà amb un veritable honor aquells que cerquen el lloc més humil. I Jesús passa en la paràbola de l'actitud ambiciosa fonamentalment egoista a un altre aspecte d'aquesta actitud que busca la contrapartida en els favors que fem. Per això diu Jesús: *Quan fas un dinar o un sopar, no hi cridis els teus amics, ni els teus germans, ni altres parents teus, ni veïns rics.* Per què? Doncs perquè aquests també ens convidaran; serà un intercanvi de favors, perquè són persones benestants. Però l'amor no pensa en possibles compensacions; per això el premi es concedirà en la resurrecció: *Més aviat quan facis una festa, convida-hi pobres, invàlids, coixos i cecs.* No busquis els poderosos, sinó els senzills, els humils, els que no tenen res: això és el que val davant Déu. Trobem la mateixa idea en la primera lectura: *Sigues modest en tot el que facis... com més gran ets més humil has de ser. Déu que és veritablement poderós, revela els seus secrets als humils.* Aquest és el camí. Només així ens podem acostar a l'aplec festiu dels primers inscrits com a ciutadans del cel, als justos que ja han arribat a terme, a Jesús, que és humil i benèvol de cor. La humilitat és un camí que no valora el món però és el camí de Jesús, el camí de Maria, el camí que porta als primers llocs allà on realment és important: en la vida que dura sempre.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira

(Sir 3,17-20.28-29)

Fill meu, sigues modest en tot el que facis i et veuràs més estimat que el qui dona esplèndidament. Com més gran ets més humil has de ser, i Déu et concedirà el seu favor.

Déu, que és veritablement poderós, revela els seus secrets als humils. La desgràcia dels descreguts no té remei, perquè ha arrelat en ells una planta dolenta. El cor dels assenyats comprèn els proverbis dels assenyats, l'orella atenta s'alegra de sentir parlar amb seny.

▶ Salm responsorial (67)

R. *Instal·làreu els pobres, Déu nostre, al país fèrtil del vostre patrimoni.*

Que s'alegrin davant d'ell els justos, / que no planyin res per celebrar el seu triomf. / Canteu al Senyor, lloeu el seu nom, / celebren davant d'ell el seu triomf. R.

Déu és pare d'orfes, defensor de viudes, / des del lloc sagrat on resideix. / Déu dona casa als desemparats, / allibera els captius i els enriqueix. R.

Senyor, vau fer caure una pluja abundant / per refer els vostres camps esgotats; / vau allotjar-hi la vostra família. / Instal·làreu els pobres, Déu nostre, / al país fèrtil del vostre patrimoni. R.

▶ Lectura de la carta als cristians hebreus

(He 12,18-19.22-24a)

Germans, vosaltres no us heu acostat a aquella muntanya palpable del Sinaí, que era tota ella foc ardent, foscor, negra nuvolada i tempesta, ni heu escoltat el toc del corn i la veu que pronunciava aquelles paraules. Els mateixos que sentiren la veu suplicaren que no continués parlant-los. Vosaltres us heu acostat a la muntanya de Sió, a la ciutat del Déu viu, la Jerusalem celestial, a miríades d'àngels, a l'aplec festiu dels primers inscrits com a ciutadans del cel; us heu acostat a Déu, jutge de tots, als esperits dels justos que ja han arribat a terme, a Jesús, el mitjançer de la nova aliança.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Lluc

(Lc 14,1.7-14)

Un dissabte, Jesús entrà a menjar a casa d'un dels principals fariseus. Ells l'estaven observant. Jesús notà que els convidats escollien els primers llocs i els proposà aquesta paràbola: «Quan algú et convida a un dinar de casament, no et posis al primer lloc: si hi hagués un altre convidat més honorable que tu, vindria el qui us ha convidat a tots dos i et diria: "Cedeix-li el lloc", i tu hauries d'ocupar el lloc darrer, tot avergonyit. Més aviat quan et conviden ves a ocupar el lloc darrer, i quan entrarà el qui t'ha convidat et dirà: "Amic, puja més amunt." Llavors seràs honorat davant tots els qui són a taula, perquè tothom qui s'enalteix serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit.» Després digué al qui l'havia convidat: «Quan facis un dinar o un sopar, no hi cridis els teus amics, ni els teus germans, ni altres parents teus, ni veïns rics. Potser ells també et convidarien, i ja tindries la recompensa. Més aviat, quan facis una festa, convida-hi pobres, invàlids, coixos i cecs. Feliç de tu, llavors: ells no tenen res per recompensar-t'ho, i Déu t'ho recompensarà quan ressuscitaran els justos.»

▶ Lectura del llibre del Eclesiàstic

(Eclo 3,17-20.28-29)

Hijo, actúa con humildad en tus quehaceres, y te queerrarán más que al hombre generoso. Cuanto más grande seas, más debes humillarte, y así alcanzarás el favor del Señor. «Muchos son los altivos e ilustres, pero él revela sus secretos a los mansos». Porque grande es el poder del Señor y es glorificado por los humildes. La desgracia del orgulloso no tiene remedio, pues la planta del mal ha echado en él sus raíces. Un corazón prudente medita los proverbios, un oído atento es el deseo del sabio.

▶ Salmo responsorial (67)

R. *Tu bondad, oh, Dios, preparó una casa para los pobres.*

Los justos se alegran, / gozan en la presencia de Dios, / rebosando de alegría. / Cantad a Dios, tocad a su nombre; / su nombre es el Señor. R.

Padre de huérfanos, protector de viudas, / Dios vive en su santa morada. / Dios prepara casa a los desvalidos, / libera a los cautivos y los enriquece. R.

Derramaste en tu heredad, oh, Dios, una lluvia copiosa, / aliviaste la tierra extenuada; / y tu rebaño habitó en la tierra / que tu bondad, oh, Dios, / preparó para los pobres. R.

▶ Lectura de la carta a los Hebreos

(Heb 12,18-19.22-24a)

Hermanos:

No os habéis acercado a un fuego tangible y encendido, a densos nubarrones, a la tormenta, al sonido de la trompeta; ni al estruendo de las palabras, oído el cual, ellos rogaron que no continuase hablando. Vosotros, os habéis acercado al monte Sión, ciudad del Dios vivo, Jerusalén del cielo, a las miríadas de ángeles, a la asamblea festiva de los primogénitos inscritos en el cielo, a Dios, juez de todos; a las almas de los justos que han llegado a la perfección, y al Mediador de la nueva alianza, Jesús.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Lucas

(Lc 14,1.7-14)

Un sábado, Jesús entró en casa de uno de los principales fariseos para comer y ellos lo estaban espionando. Notando que los convidados escogían los primeros puestos, les decía una paràbola: «Cuando te conviden a una boda, no te sientes en el puesto principal, no sea que hayan convidado a otro de más categoría que tú; y venga el que os convidó a ti y al otro, y te diga: "Cédele el puesto a este". Entonces, avergonzado, irás a ocupar el último puesto. Al revés, cuando te conviden, vete a sentarte en el último puesto, para que, cuando venga el que te convidó, te diga: "Amigo, sube más arriba". Entonces quedarás muy bien ante todos los comensales. Porque todo el que se enaltece será humillado; y el que se humilla será enaltecido». Y dijo al que lo había invitado: «Cuando des una comida o una cena, no invites a tus amigos, ni a tus hermanos, ni a tus parientes, ni a los vecinos ricos; porque corresponderán invitándote, y quedarás pagado. Cuando des un banquete, invita a pobres, lisiados, cojos y ciegos; y serás bienaventurado, porque no pueden pagarte; te pagarán en la resurrección de los justos.»